

JÄRVA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Detailplaneeringu kehtestamine

Päinurme

30. august 2018 nr 40

Otsus võetakse vastu ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lõike 1, kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimisseaduse § 24 lõike 3, ja § 26 lõike 1, haldusmenetluse seaduse § 75, halduskohtumenetluse seadustiku § 40 ja § 46 alusel.

Koigi Vallavolikogu 12.04.2012 otsusega nr 16 algatati Koigi vallas Rutikvere külas asuvate Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneering koos keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) algatamisega. Detailplaneeringu eesmärgiks on Rutikvere külas asuvatel Rutikvere mõisa, Keldri ja Apteegi kinnistutel maakasutuse sihtotstarvete muutmine, ehitusõiguse määramine tootmishoonete ehitamiseks ning tuulegeneraatori püstitamiseks. Detailplaneeringuala suurus on 14,81 ha, see hõlmab Järva maakonnas, Järva vallas, Rutikvere külas, Rutikvere mõisa (katastriüksus 32502:002:0140), Apteegi (katastriüksus 32502:002:0113) ja Keldri (katastriüksus 32502:002:0194) kinnistuid.

Detailplaneering sisaldab ettepanekut muuta kehtivat Koigi valla üldplaneeringut detailplaneeringu ala ulatuses maakasutuse osas. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Rutikvere mõisa kinnistu maakasutuse sihtotstarve maatulundusmaast ärimaaks 55%, tootmismaaks 40% ja üksikelamu maaks 5%. Apteegi kinnistu puhul on ettepanek muuta maatulundusmaa ärimaaks 50% ja keskkonda mittehäirivate tootmishhitiste maaks 50%. Keldri kinnistu puhul muuta maatulundusmaa ärimaaks.

Detailplaneering näeb ette lisanduva ehitusõiguse Rutikvere mõisa kinnistule kuni kahe uue hoone ja kahe uue abihoone ehitamiseks ning kinnistu lõunaosale tuulegeneraatori püstitamiseks. Teiste kinnistute osas ehitusõigust ei anta. Juurdepääs planeeritavale alale on ette nähtud mööda olemasolevat pinnasteed, mis algab 14163 Adavere-Rutikvere kõrvalmaanteelt ja kulgeb ala põhjaservas olevate hoonete vahelt olemasoleva kalakasvatushalli juurest kuni planeeritava tuulegeneraatorini.

Detailplaneeringuga määratakse arhitektuursed nõuded hoonestusele, planeeritakse juurdepääsud ja kommunikatsioonid, haljastus ning heakord.

Detailplaneeringu koostaja on AKA Natura OÜ, registrikood 11496895. Detailplaneeringuga seoses on sõlmitud detailplaneeringu ja KSH aruande koostamise finantseerimise õiguse üleandmise leping. Lepingupooled on Koigi Vallavalitsus, huvitatud isik Lapavira OÜ ja töövõtja AKA Natura OÜ. Detailplaneeringu kehtestamine ei too vallale kaasa rahalisi kohustusi.

10.04.2012 kirjaga nr 7-5/188 küsis Koigi Vallavalitsus Keskkonnaametilt seisukohta Koigi vallas, Rutikvere külas Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ja nende lähiala kalakasvatuse, sh kuni 1 MW tuulegeneraatori, detailplaneeringu KSH vajalikkuse kohta. 10.05.2012 kirjaga nr HJR 6-8/12/9345-2 andis Keskkonnaamet arvamuse, milles nõustus KSH eelhinnangu eelnõus toodud järeldusega, et keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine on vajalik. Lisaks märkis

Keskkonnaamet, et KSH eelhindangut tuleb täiendada vastavalt KeHJS § 6 lõike 3 punktile 5, samuti tuleb KeHJS § 33 lõike 6 kohast seisukohta küsida ka Terviseametilt. Keskkonnaamet tõi välja, et ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 26.04.2012 avaldatud teatest selgub, et Koigi Vallavolikogu on 12.04.2012 otsusega nr 16 juba algatanud Rutikvere külas Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ja nende lähiala kalakasvatuse, sealhulgas tuulegeneraatori, detailplaneeringu ning keskkonnamõju strateegilise hindamise, kuna planeeringu elluviimisega kavandatav tegevus on lähtuvalt eelhindangust eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga. Seega ei ole antud detailplaneeringu koostamise korraldaja korrektselt kinni pidanud KeHJS-ses sätestatud KSH menetlusprotsessi nõuetest. Keskkonnaamet palus edaspidi menetlusprotsessi puudutavatest seadusandlikest aktidest korrektselt kinni pidada.

26.04.2012 saatis Koigi Vallavalitsus kõigile osapooltele (naaberkinnistu omanikele, Järva Maavalitsusele, Maanteeametile, Keskkonnaametile ja teistele asutustele) kirjad „Teavitamine Rutikvere DP ja KSH algatamisest“. 26.04.2012 avaldas Koigi Vallavalitsus Ametlikud Teadaanded portaalis teate detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise kohta. 28.04.2012 avaldati sama teade ajalehes Järva Teataja. 10.05.2012 võttis Koigi Vallavolikogu vastu otsuse nr 19, millega kooskõlastas detailplaneeringu lähteseisukohad.

09.04.2013 saatis detailplaneeringu koostaja AKA Natura OÜ planeeringust huvitatud isikule Lapavira OÜ'le, Koigi Vallavalitsusele, Kaitseministeeriumile, Pajusi Vallavalitsusele, Siseministeeriumile, Keskkonnaametile, Põllumajandusametile ning Terviseametile arvamuse avaldamiseks Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu.

18.04.2013 palus Kaitseministeerium AKA Natura OÜ käest täpsustust, millest sõltub tuulegeneraatori rajamine ning millised on tuulegeneraatori täpne kõrgus ja asukoht (kiri KSH programmi lisa 2). 23.04.2013 vastas AKA Natura OÜ: „*Tuulegeneraatori rajamine sõltub mitmetest asjaoludest – esmalt on küsimus tuules, kas seda üldse seal on piisavalt sellise (ca 1 MW, 65 m kõrge) tuulegeneraatori kavandamiseks. Teiseks on teema energiavajadus (oma või oma+müük), millest sõltub ka vajalik võimsus ja kõrgus. Kolmandaks – kui on 2 esimest teemat saanud vastused – müra – kui see on liiga suur, siis mõjutab nii kalakasvatust ennast kui ka naabrust. Need küsimused saavadki vastuse ühte või teist pidi protsessi raames.*“

30.04.2013 saatis Terviseamet kirja nr 9.3-4/3680, milles toob välja, et enne tuulegeneraatori paigaldamist tuleb KSH raames teostada vastav mürahindamine, mille käigus modelleerida müra levik ning selgitada välja tuulegeneraatori poolt tekitavad müratasemed piirkonna elamute välisterritooriumil. Uue tuulegeneraatori planeerimisel ja müra hindamisel rakendada sotsiaalministri 04.03.2002 määrusega nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ kehtestatud II kategooria öise taotlustaseme (40 dB) nõuet uutel planeeritavatel aladel. Lisaks hinnata tuulegeneraatorist tingitud vibratsiooni mõju ümbruskonna elanikele. Lähtuvalt uuringutest määrata tuulegeneraatori kaitsekuja. Lisaks tõi Terviseamet välja, et planeeringuga muudetakse osa maatulundusmaast vähesel määral ka elamumaaks. Hinnata liikluse müra planeeritavale alale. Samuti hinnata planeeringuala tootmismüra piirkonna elamualadele (kiri KSH programmi lisa 2 all). AKA Natura OÜ vastas mürahindamise osas Terviseametile järgnevat: „*Temaatikaga oli juba seisukohtade esitamisele saadetud KSH programmi eelnõus arvestatud. Tuulegeneraatorist tuleneda võiva müra ja vibratsiooni hinnangute andmine ning kaitsekuja soovitamise oleks võimalik, kui on teada tuulegeneraatori parameetrid. Käesoleva protsessi raames on selgunud, et detailhindangute andmiseks ei pruugi olla asjakohast teavet. Näiteks kavandab OÜ Lapavira alles tuulekiiruste mõõtmisi, millede kestvus on aasta. Seega protsessi käigus ilmnevate asjaolude järgselt annab KSH läbiviija asjakohased suunised vastava temaatika osa. Igal juhul teemat (sh müra kategooriate analüüs) käsitletakse, võimalusel viiakse läbi ka detailanalüüs (sh müra modelleerimine). Käesoleva seisukoha kujundamisel on mh juhitud mõju objektide*

nimekiri“, „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu 1“ ja „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded“.

Liiklusemüra ja planeeringuala tootmismüra hindamises osas vastas planeeringu koostaja AKA Natura OÜ, et temaatikaga oli juba seisukohtade esitamisele saadetud KSH programmi eelnõus arvestatud. Kavas on analüüsida nii liikluskorraldust, kui ka sellest tulenevaid võimalikke mõjusid, mh kõrvalmaantee Adavere-Rutikvere äärsele hoonestusele. Müra puhul käsitletakse ka tootmisest tuleneda võivad sisendid.

09.05.2013 andis Keskkonnaamet oma seisukoha nr HJR 6-8/13/9517-2 Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõule. Keskkonnaamet tutvus KSH programmi eelnõuga ning antud hetkel ei olnud neil sisulisi märkusi antud programmi kohta. Lähtudes aga KSH menetluse edasisest käigust palus Keskkonnaamet arvestada KeHJS § 40 lõikega 1, mille kohaselt on KSH aruanne osa strateegilisest planeerimisdokumendist ning seega tuleb planeering ja KSH aruanne esitada alati koos, et materjalidega tutvujal oleks olemas kogu teave planeeringu ja selle rakendamisega kaasneva kohta. AKA Natura OÜ vastas Keskkonnaameti seisukohale, et KSH aruande (sh eelnõu) ja detailplaneeringu koos esitamisega on arvestatud.

Põllumajandusamet, Siseministeerium ja Pajusi Vallavalitsus ei vastanud KSH programmi eelnõu osas. Koigi Vallavolikogu 09.05.2013 istungi protokollis nr 5 nõustuti Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala DP keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõuga.

Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning lähiala detailplaneeringu eskiisi ja KSH programmi eelnõu esimene avalik väljapanek pidi kestma 18.07.2013-07.08.2013. Avalik arutelu pidi toimuma 08.08.2013. Kuna antud avalikustamise käigus jäi Ametlike Teadaannete portaalis avalikustamise teade ilmunuta, otsustati korraldada teine avalikustamine. Teise avalikustamise käigus ei saadetud mõjualasse jäävate kinnistute omanikele teateid, mistõttu otsustati korraldada kolmas avalikustamine. 19.09.2013 avalikustati infoportaalil Ametlikud Teadaanded teade Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ja nende lähialade detailplaneeringu lähteseisukohtade, eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu valmimisest, antud dokumentide korduvast avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust. Samuti teavitati ametkondi e-postiga ja naabreid e- ja tavapostiga teatega „Rutikvere mõisa DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu korduv avalik väljapanek ja avalik arutelu“. 21.09.2013 avalikustati teadaanne ajalehes Järva Teataja detailplaneeringu lähteseisukohtade, eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu valmimisest, antud dokumentide avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust. Detailplaneeringu eskiisi ja KSH programmi eelnõu tutvustav avalik väljapanek kestis 23.09.2013 - 09.10.2013. Arutelu toimus 10.10.2013.

26.07.2013 esitas Koigi valla maanõunik Heinar Leedmaa detailplaneeringu koostajale AKA Natura OÜ'le ettepanekuid Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu eskiisi ja KSH programmi eelnõu kohta (detailplaneeringu seletuskirjas punkt 1.4.1). Koigi valla maanõunik Heinar Leedmaa palus kaaluda planeeritavate kalakasvatuse ehitistega seoses Rutikvere mõisa veehaarde põhjaveevaru uuringu vajadust. Planeeringu koostaja AKA Natura OÜ andis teada, et veetarve ei ulatu ööpäevast 500 m³, seega põhjaveevaru uuringu vajadust pole, seni kuni ei peaks selguma vastupidist. Põhjavee temaatikat on käsitletud detailplaneeringus lk 13 ja lk 18-19, kus on toodud välja „vältimaks tulevase võimalikke spekulatsioone ning tagamaks naabruskonnale kindlust, on soovitatav sisse seada iga-aastane veetaseme seire“. Heinar Leedmaa esitas seoses kavandatava 1 MW tuulegeneraatoriga ettepaneku, milles palus tuulegeneraatorist tekkida võivast mürahäiringust tingituna planeeringudokumentatsiooni lisada välisõhu kaitse seaduse § 129 lõike 2 alusel rangemad

normtasemed või põhjendust selle kehtestamise mittevajalikkuse kohta. AKA Natura OÜ vastas, et tuulegeneraatorit ei saa detailselt hinnata, seni kuni ei ole teada, milline on tuulegeneraatori tüüp, mida soovitakse antud detailplaneeringu alale. Kui saadakse piisavalt infot, mis täpsustab tuulegeneraatori tüüpi, on võimalik modelleerida tuulegeneraatori müra, vibratsioon jms. Siis saab ka määrata, kas on vaja rangemaid normtasemeid või mitte. Samuti oli Heinar Leedmaa ettepanek planeeringuga lahendada ka Jõestepõllu (naaber) kinnistule kavandatavate kalakasvatuse basseinide veega varustamine (vastavalt OÜ Lapavira vee-erikasutusloa taotlusele 200 m³/d kinnises torus Põltsamaa jõest läbi Rutikvere mõisa kinnistu).

Põllumajandusamet on oma 26.07.2012 kirjas nr 14-18/2346-1 toonud välja (detailplaneeringu seletuskirjas punkt 1.4.2), et Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ja lähiala detailplaneeringu seletuskirjas punktis 6.7 peaks sõnastust muutma järgnevalt: „*detailplaneeringuga on ette nähtud olemasoleva maaparandushoiuala osaline likvideerimine, seoses planeeritava ala piires maa sihtotstarbe muutumisega maatulundusmaast tootmis- ja ärimaaks. Käesoleva planeeringuga nähakse ette kinnistule jääva maaparandussüsteemi rekonstrueerimine, mille tulemusena tagatakse naaberkinnisasjadel maaparandussüsteemi edasine nõuetekohane täitmine.*“ Sõnastust muudeti detailplaneeringu seletuskirjas punktis 5.7. Samuti juhtis Põllumajandusamet tähelepanu, et detailplaneeringu eskiisi olemasoleva olukorra joonisel ei ole kajastatud maaparandusrajatisena drenaaži ning tuginedes maaparandusseaduse § 48 lõikele 1, kui kinnisasjal paikneb maaparandussüsteem, võib selle kinnisasja siht- ja kasutusotstarvet muuta ning seda kinnisasja ümber kruntida, jagada, ühendada, liita või eraldada PMA eelneva kooskõlastuse alusel. Maaparandusseaduse § 48 lõike 2 kohaselt kooskõlastuses määratakse maakasutuse muutmise või maakorraldustoimingu tingimused, mis tagavad kinnisasjal ja naaberkinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi toimimise. Maaparandussüsteemile esitatavad nõuded tulenevad maaparandusseaduse § 4 lõigetest 1-4. Lähtudes eeltoodust peab maaomanik Rutikvere mõisa kinnistul rekonstrueerima maaparandussüsteemi koosseisus olemasoleva drenaažisüsteemi ja -armatuuri, kuivenduskraavi ning eesvoolu, et tagada Õne kinnistul ja asustusüksusel asuva maaparandussüsteemi osa ning sellel paiknevate maaparandusrajatiste edasine nõuetekohane toimimine (detailplaneeringu seletuskirjas lk 15). Kuna KSH kontekstis oli KSH koostaja OÜ Alkranel juba vastava teabega arvestanud, siis täiendavat vastust Põllumajandusametile ei saadetud.

08.08.2013 toimus Koigi Vallavalitsuses detailplaneeringu eskiisi ja KSH programmi eelnõu esimene avalik arutelu. Arutelul osales 8 inimest. Küsimusi esitasid Koigi vallavanem Kristjan Kõljalg ning Koigi valla arendusspetsialist Kaie Altmets. Küsimused olid eelkõige esitatud planeeringualal olemasolevate ja planeeritavate hoonete kohta. Täpsustati, mitut uut hoonet planeeritakse. Detailplaneeringu koostaja parandas hoonete arvu puudutava vea, juurde planeeritakse 2 kalakasvatushoonet ja 2 abihoonet ning vastav muudatus viidi sisse ka KSH programmi lisasse 1. Lisaks küsis valla arendusspetsialist, milline on maksimaalne võimsus, mis kalakasvatushoonesse on tehtud ning kas reovee koosmõju tekkega arvestatakse. KSH programmi eelnõu koostaja Elar Põldvere vastas, et olemasolev hoone toodang on kuni 160 tonni ning kahe sama tüüpi uue hoone toodang on kuni 60 tonni. Reovee koosmõju tekkega arvestatakse ning Keskkonnaamet jälgib kõike. KSH programmi viidi sisse parendus, tulenevalt olemasoleva sisekasvatuse mahust.

Detailplaneeringu eskiisi ja KSH programmi eelnõu teine avalik arutelu toimus 02.09.2013 Koigi Vallavalitsuses. Osales 6 inimest. Küsimusi esitasid Koigi valla keskkonna- ja maanõunik Heinar Leedmaa ning Koigi valla arendusspetsialist Kaie Altmets. Heinar Leedmaa tõi välja, et hetkel puudub detailplaneeringu joonisel Rutikvere mõisa kinnistut läbiv torustik, mis peaks toitma Põltsamaa jõe veega välist forellikasvatust Jõestepõllu kinnistul. Koostöös arhitekti ja planeerijaga viidi vastav täpsustus sisse (detailplaneeringu joonis nr 4). Samuti tekkis H. Leedmaal küsimus seoses Põltsamaa jõe kasutamise loaga. Kui kalakasvatusele ei anta luba, peab kasvatuse jaoks samuti puurkaevust vett võtma, kuid puurkaev ei pruugi tagada vajalikku veevajadust. KSH programmi eelnõu koostaja Elar Põldvere tõi välja, et Heiki Jaanuska koostatud eksperthinnangu

mustandist tuleneb, et Põltsamaa jõgi tagab ka välise kalakasvatuse veevõtu probleemideta. Kui tekib olukord, kus luba ei anta, siis hinnatakse ka kõrvalkinnistu välise forellikasvatuse veevajadust ja mõju põhjaveevarudele. Heinar Leedmaa tõi välja taaskord sama tuulegeneraatori teemalise punkti, mille ta tõi oma 26.07.2013 esitatud kirjas AKA Natura OÜ'le (punkt nr 2). Elar Põldvere vastas antud punktile, et Terviseamet toonitas sama teemat ning raske on seada norme tuulegeneraatorile, mille kohta ei ole veel teavet.

Terviseametilt saabus 02.09.2013 kiri nr 9.3-4/7737 pealkirjaga „Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamise programm“, mis oli samasisuline 30.04.2013 saadetud kirjaga. Terviseameti kirjale vastas AKA Natura OÜ 30.04.2013 ning seepärast täiendavat vastust 02.09.2013 saabunud Terviseameti kirjale ei saadetud. 06.09.2013 suhtles KSH läbiviija telefoni teel Terviseameti esindaja Rasmus Pruusiga, kes andis teada, et samasisuline kiri laekus, sest päringu koostaja oli teine.

Kaitseministeerium saatis AKA Natura OÜ'le 11.09.2013 kirja nr 12.3-2/13/3538, milles annab seisukoha Rutikvere mõisa DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu osas. Kaitseministeerium on seisukohal, et detailplaneeringuga kavandatav kuni 65 m kõrgune (1 MW võimsusega) tuulegeneraator ei mõjuta riigikaitseliste objektide planeeritud töövõimet. Siiski palutakse PlanS § 17 lõike 2 punktide 5 ja 7 alusel detailplaneering kooskõlastada Kaitseministeeriumiga. Planeeringu koostaja võttis arvesse kooskõlastuse vajaduse, kuid kuna Kaitseministeeriumi seisukoht oli informatiivne, siis eraldiseisvat vastust planeeringu koostaja ei edastanud.

Detailplaneeringu eskiisi ja KSH programmi eelnõu kolmas avalik arutelu toimus 10.10.2013 Koigi Vallavalitsuses. Arutelul osales 6 inimest, kohalolijad täiendavaid küsimusi ja ettepanekuid ei esitanud.

2014. aastal toimus planeeringulahenduse ja KSH-st tulnud tingimuste kokkuviiimine. Tuulegeneraatori asukoha osas tuli vastavalt KSH aruande lk 15 muudatus (detailplaneeringus lk 8 ja 19). Vastavalt KSH aruandes lk 15 väljatoodule ei esitanud Lapavira OÜ esindajad andmeid valitava tuulegeneraatori tüübi jms asjakohase osas, kuid nad soovisid siiski tuulegeneraatori asupaiga määratlemist, seepärast teostas KSH läbiviija antud juhul üldised taustuurinud. Kui KSH programmi eelnõus oli välja toodud kuni 1 MW tuulegeneraatori (ca 65 m kõrgune) rajamine planeeringu ala lõuna-kagunurka (KSH programmi eelnõu lk 1 joonis 1.1), siis KSH aruande koostamisel muudeti KSH programmis esitatud tuulegeneraatori asukohta ning määrati olemasolevatest hoonetest kaugemale kaks asukoha varianti (KSH aruanne lk 15, lk 29 ning lk 30 joonised 4.3 ja 4.4). Aluseks võeti, et naaberlade õuealadel ei tohi olla ületatud müra piirtase (KSH aruande koostamise ajal kehtinud Keskkonnaministri 04.03.2011 määrus nr 16 „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded“) ning eelistada tuleb lahendit, kus õuealade piiride ääres on müra tase < 40 dB (Sotsiaalministri 04.03.2002 määrus nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“).

06.03.2015 esitas AKA Natura OÜ vastavalt planeerimisseaduse § 17 lõike 3 punktile 3 Keskkonnaametile, Veterinaar- ja Toiduametile, Lennuametile, Siseministeeriumile ning Kaitseministeeriumile kooskõlastamiseks Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute detailplaneeringu ja KSH.

Elektrilevi kooskõlastas detailplaneeringu 11.03.2015 tingimusel, et tööjoonised kooskõlastatakse täiendavalt. Kaitseministeerium kooskõlastas 25.03.2015 kirjaga nr 12.3-2/15/1035 Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute detailplaneeringu planeeringus toodud tingimustel märkusega, et kõikidest muudatustest teavitada Kaitseministeeriumi (detailplaneeringu seletuskirjas lk 19). Kaitseväge kooskõlastas detailplaneeringu 20.03.2015 kirjaga nr J4-4.1-3.2/14599-3. Lennuamet kooskõlastas detailplaneeringu 31.03.2015 kirjaga nr 4.6-8/15/809, tuues välja, et planeeritava

tuulegeneraatori projekteerimistingimused tuleb vastavalt lennundusseaduse § 35 lõikele 3 kooskõlastada Lennuametiga, ehitusprojekt tuleb vastavalt lennundusseaduse § 35 lõikele 6¹ kooskõlastada Lennuameti, Kaitseministeeriumi ja Siseministeeriumiga (detailplaneeringu seletuskirjas lk 19). Põllumajandusamet andis oma kooskõlastuse 07.04.2015 nr 14-18/774-1 tingimusel, et tagataks naaberkinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi nõuetekohane toimimine, milleks tuleb koostada rekonstrueerimisprojekt (detailplaneeringu seletuskiri lk 15).

Keskkonnaamet edastas 06.04.2015 kirjaga HJR 6-5/15/5195-2 omapoolsed ettepanekud ja märkused, muuhulgas palus Keskkonnaamet täiendada detailplaneeringu seletuskirja ja jooniseid ehituskeelualade loetelu (lisades puurkaevu 50-meetrise sanitaarkaitseala), kallasrajaga, sademevee ja jäätmekäitlusega seondult ning tuua välja keskkonnalubade taotlemise vajadus. Samuti tõi Keskkonnaamet välja, et detailplaneering on üldplaneeringut muutev, kuid puudub üldplaneeringu teksti ja jooniste vastava muudatuste ettepanek (planeerimisseadus § 9 lõige 7¹). KSH aruande osas esitas Keskkonnaamet kokku 21 märkust ja ettepanekut. Keskkonnaameti kiri ja KSH aruande eelnõu koostaja vastused on toodud välja KSH aruandes punkti KSH lisa 4 all.

20.03.2015 saatis Koigi Vallavalitsus Päästeametile kooskõlastamiseks kirja nr 7-5/156. Päästeamet kooskõlastas detailplaneeringu 08.04.2015 kirjaga nr 7.2-3.4/5124-2. 02.04.2015 saatis Koigi Vallavalitsus Maanteeametile kooskõlastamiseks kirja nr 7-5/156. Maanteeamet kooskõlastas planeeringu 21.04.2015 kirjaga nr 15-2/15-00028/274.

Koigi Vallavalitsus edastas Järva maavanemale 13.04.2015 kirja nr 7-5/156, paludes vastavalt planeerimisseaduse § 17 lõike 3 punktile 2 täiendavate kooskõlastuste määramist Koigi valla Rutikvere küla Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute detailplaneeringule. Järva maavanem vastas 07.05.2015 oma kirjas nr 12-2/15/593-2, et detailplaneering ei vaja lisaks Koigi Vallavolikogu 10.05.2012 otsusega nr 19 väljastatud lähteülesandes määratud kooskõlastustele täiendavaid kooskõlastusi.

31.07.2015 esitas Koigi Vallavalitsus kirjaga nr 7-5/404 Keskkonnaametile teistkordselt ülevaatamiseks Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu. Keskkonnaamet vastas 21.08.2015 kirjaga nr HJR 6-5/15/17602-2, milles tõi välja, et neile ei olnud laekunud vastuskirja, milles oleks põhjendatud eelnevas kirjas esitatud märkustega arvestamist või mittearvestamist. Keskkonnaamet leidis, et nelja eelmises kirjas esitatud märkusega oli arvestatud ning detailplaneeringut vastavalt täiendatud. Kahe märkuse osas oli planeeringut täiendatud osaliselt ning kahe märkusega ei olnud arvestatud. Kallasraja teemat täiendati, kuid mitte piisavalt. Vastavalt Keskkonnaameti kirjale tuli kallasrada märkida joonistele täies ulatuses, detailplaneeringus kanti rada vaid lühikese lõiguna sõiduteepoolses servas. Samuti tuli täiendada sademevee- ja jäätmekäitlust. Seletuskirja tuleb täiendada üldplaneeringu muutmise ettepanekuga ning lisada kõik menetlusega seotud dokumendid. KSH aruande eelnõus palus Keskkonnaamet täiendada peatükki 4.3.3 jäätmekäitluse osa, lisaks kasutada KSH aruande eelnõus sama hindamisskaalat, mis on KSH programmis kajastatud ning täiendada tuulegeneraatori püstitamise seotud leevendust pakkuvaid soovitusi ja tingimusi. Keskkonnaamet soovitas koondada leevendusmeetodid kõik ühte peatükki. KSH aruande punktis KSH lisa 6 on toodud välja vastav Keskkonnaameti kiri ning KSH aruande eelnõu koostaja vastused märkustele.

03.11.2015 edastas Koigi Vallavalitsus detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu Keskkonnaametile kolmandat korda ülevaatamiseks, kirjale olid lisatud planeerija kommentaarid Keskkonnaameti kahes eelnevas kirjas välja toodud detailplaneeringu märkustele. Planeeringu seletuskirjale lisati juurde Keskkonnaameti kirjad. Kallasraja osas leiti, et Keskkonnaregistri andmetel ei ole Rutikvere I ja II veehoidla avalikud ega avalikult kasutatavad, siis sellest lähtuvalt ei ole nõutud ka kallasrajale juurdepääsu tagamine. Puurkaevu sanitaarkaitseala, sajuvee ja jäätmekäitluse, keskkonnalubade teemasid täiendati seletuskirjas.

01.12.2015 kirjaga nr HJR 6-5/15/17602-4 kooskõlastas Keskkonnaamet Rutikvere külas asuvate Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning lähiala detailplaneeringu.

Koigi Vallavalitsus edastas 18.12.2015 vastavalt planeerimisseaduse § 17 lõike 2 punktile 3 Põllumajandusametile kooskõlastamiseks detailplaneeringu. Põllumajandusamet vaatas täiendavalt läbi Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri maauksuste detailplaneeringu ning kooskõlastas 07.01.2016 detailplaneeringu tingimusel, et tagataks maaparandussüsteemi eesvoolu ning naaberkinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi nõuetekohane toimimine, milleks tuleb koostada rekonstrueerimisprojekt.

Koigi Vallavolikogu 14.01.2016 otsusega nr 1 võeti vastu Koigi vallas Rutikvere külas Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneering.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 08.02-07.03.2016 Koigi Vallavalitsuses ja Koigi valla veebilehel. Avalik arutelu toimus 11.03.2016 Koigi vallas Päinurme küla raamatukogus. 21.01.2016 teatati ajalehes Järva Teataja detailplaneeringu vastuvõtmisest ning avaliku väljapaneku ja arutelu toimumisest. 20.01.2016 saadeti teated kõigile puudutatud isikutele ja asutustele.

17.02.2016 edastas Kõlkari kinnistu omanik V. Tank kirja, milles palub teavet tuulegeneraatori ja selle paigaldamise ning põhjavee ja sellega seonduvate probleemide kohta. 08.03.2016 vastas Koigi Vallavalitsus vastuskirjaga nr 7-1/18, et *detailplaneeringuga on planeeritud tuulegeneraatori rajamine planeeringuala lõunapoolsesse osasse, metsade sisse. Vastavalt KSH koostamisel läbiviidud uuringutele ei tohiks tuulegeneraatorist rohkem müra väljuda kui 103 dB (töenäoliselt kuni 1 MW), tuulegeneraatori labade ja masti pikkus on planeeritud maksimaalselt 145 m. Tuulegeneraatori paigaldamine tuleb kooskõlastada vähemalt kohaliku omavalitsuse ja Terviseametiga, kinnitamaks müranormidest kinnipidamist. Põhjavee olukord detailplaneeringu rakendamisel ei tohiks ületada määra 500 m³ ööpäevas, mis võiks indikeerida, et ümbruskonnas veevarustusega probleeme saaks tekkida ja seega nõuaks eelnevaid ülduuringuid ning kasutamispotentsiaaliga varude kinnitamist. KSH juhib tähelepanu, et vältimaks tulevasi võimalikke spekulatsioone ning tagamaks naabruskonnale kindlust (veeseaduse mõistes) soovib KSH sisse seada iga-aastase veetaseme seire. Vastava seire puhul tuleb mõõta veetaset puurkaevudes enne täiendavat veekasutust ja peale seda kord aastas, esitades andmed kohalikule omavalitsusele ja Keskkonnaametile. Eeltoodule lisaks on Keskkonnaamet kooskõlastanud detailplaneeringu ja kiitnud heaks KSH põhjavee osa.*

25.02.2016 esitas Õnne kinnistu omanik M. Labidas Koigi Vallavalitsusele arupärimise järgmiste küsimustega:

- „1) Miks ei ole toimunud rahva koosolekuid seoses tuulegeneraatori ehitamisega?
- 2) Mida toob endaga kaasa tuulegeneraatori müra ümbruskonna inimestele?
- 3) Pärast seda, kui tekkis kalakasvatus, on M. Labida kaevuvesi rikutud (pruun värvus).
- 4) Kui veel juurde ehitatakse ja vee tarbimine kordades suureneb, mis saab naabruskonna kaevudest?
- 5) Kuidas on võimalik minna jõe äärde ujuma-kalale, kui kõikjal on märgid ees? (mõisaomaniku paigaldatud)
- 6) Mitu meetrit on vaba tsoon jõe ääres?
- 7) Mis saab aedades, kui tuulegeneraatori püsti on pandud – ei toimu enam puudel, põõsastel tolmnemist, tuulegeneraatori võnked peletavad putukad-mesilased eemale?
- 8) M. Labidas teeb ettepaneku ajalooliselt teele servituudi seadmises, et pääseda jõe äärde läbi Rutikvere mõisa kinnistu.“

Koigi Vallavalitsus andis oma vastused 08.03.2016 kirjaga nr 7-1/19. Vastused vastavalt M. Labida esitatud küsimuste järjekorrale:

- „1) Rahva koosolekut ei ole tõesti toimunud, sest Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistu ning nende lähiala detailplaneering pole lõplikult kehtestatud Koigi Vallavolikogu poolt.

Tuulegeneraatorit pole arendaja Lapavira OÜ ehitama asunud, kuna detailplaneering on veel kinnitamata ja Koigi Vallavalitsuse poolt pole ehitusluba väljastatud tuulegeneraatori rajamiseks. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku arutelu toimub 11. märtsil, milles võivad osaleda kõik külaelanikud.

2) Detailplaneeringuga on planeeritud tuulegeneraatori rajamine planeeringuala lõunapoolsesse ossa, metsade sisse. Vastavalt KSH koostamisel läbiviidud uuringutele, ei tohiks tuulegeneraatorist rohkem müra väljuda kui 103 dB (tõenäoliselt kuni 1 MW), tuulegeneraatori labade ja masti pikkus on planeeritud maksimaalselt 145 m. Tuulegeneraatori paigaldamine tuleb kooskõlastada kohaliku omavalitsuse ja Terviseametiga, kinnitamaks müranormidest kinnipidamist.

3) Kahjuks antud küsimuse osas ei ole Koigi Vallavalitsusel tõendeid, et kaevuvesi oleks rikutud kalakasvatuse rajamise tulemusena. Vallavalitsus soovib ühendust võtta Terviseametiga, kes võtab kaevust vajalikud veeproovid ja selgitab välja reostusallika.

4) Põhjaveega seotud küsimusele vastati samasisuliselt nagu V. Tankile edastatud kirjas.

5) Kalastada jõe ääres on võimalik, liikudes möödas kallasrada. Kui eraomanik on tähistanud oma maavaldused märkidega „eravaldus“, siis eramaa kasutamine saab toimuda üksnes eramaa omaniku nõusolekul.

6) Kallasraja kasutatav ala Põltsamaa jõel on 4 m.

7) Kahjuks antud küsimusele on raske ühtset vastust anda ja vaevalt oskab sellele küsimusele vastata ka kõige parem keskkonnaekspert Eesti Vabariigis, kuid antud küsimus tasub kindlasti uurimist.

8) Koigi Vallavalitsus arvestab ettepanekuga ja kindlasti avaliku arutelu lõpptulemusena otsustatakse, milliseid võimalusi kasutatakse, saavutamaks ligipääsu jõe juurde, sealhulgas on teine võimalus määrata KOV eratee avalikuks teeks. “

03.03.2016 edastas Koigi Vallavalitsusele Aia kinnistu omanik A. Tõnisson kirja, milles palub detailplaneeringu avalikul arutelul saada põhjalikku infot kõige kohta, mis puudutab planeeritavat tuulegeneraatorit ja põhjaveega seonduvat. Koigi Vallavalitsus edastas A. Tõnissonile 08.03.2016 kirja nr 7-1/20, mis on samasisuline V. Tankile edastatud kirjaga (08.03.2016 nr 7-1/18).

07.03.2016 esitasid külaelanikud Koigi valla volikogule avalduse, milles soovivad Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ja nende lähiala detailplaneeringusse sisse viia muudatuse, et Rutikvere mõisa kinnistut läbiv eratee määratakse kohaliku omavalitsuse poolt avalikuks kasutavaks teeks, mis tagaks ligipääsu kogukonna inimestele Põltsamaa jõe äärde.

11.03.2016 toimus Koigi vallas Pärnaste raamatukogus Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu avalik arutelu. Registreeritud oli 20 inimest, tegelikke osalejaid oli rohkem. Detailplaneeringu koostaja Andres Lindemann AKA Natura OÜ'st kirjeldas lühidalt planeeringu eesmärki ja menetluse varem toimunut. Tuulegeneraatori ja selle võimaliku mõju osas tõi Andres Lindemann välja, et: „tuulegeneraatori kaugus planeeritavatest hoonetest on 280 m, Põltsamaa jõe poole jäävatest hoonetest 440 m ja teistest küla poole jäävatest hoonetest rohkem kui 550 m. Müra põhjal on tehtud esialgne modelleering, kus on hinnatud, et tuulegeneraator võiks teha umbes 103 dB müra, mille järgi on otsitud optimaalseim asukoht. KSH aruandes on joonisel 4.4 määratud tuulegeneraatori mürapilt, kus sinise ringi sisse jääval alal on võimalik, et mingitel hetkedel, kui tuul on väga tugev ja tuulegeneraator toodab palju energiat, on heli välisruumis rohkem kui 40 dB. Sinisest alast väljapoole jääval alal, kõikidel territooriumitel peab heli jääma alla 40 dB, nii päeval kui öösel. Antud piirkonnas ei ole oodata pidevat tugevat tuult, mis hoiaks tuulegeneraatorit maksimaalselt töös, ehk pigem jääb see optimaalsetesse piiridesse, millega on müramõjutused ümberkaudsetele aladele normide piires. Eluhooned jäävad tuulegeneraatorist piisavalt kaugele, et varjutusest tulenevaid probleeme saaks tekkida. Samuti kaob vähemalt 400-meetrise distantssi peal ära kogu vibratsioon, olenemata sellest, kui niiske või kuiv on pinnas. KSH eelhindang on jõudnud koondtulemuseni, et tuulegeneraatorit on võimalik planeeritud kohta rajada ja modelleeringud näitavad, et kõik mõjud jäävad kavandatud piiridesse. Oluline on teada, et tuulegeneraatori püstipaneekuga keskkonna seire ei lõpe. Muudatusi ümbritsevas keskkonnas tuleb jälgida ka pärast tuulegeneraatori rajamist.“ Teine teema, mille osas esitati

avaliku väljapaneku jooksul küsimusi, oli Põltsamaa jõe ja Rutikvere veehoidlaga seonduv. Avalikustamise käigus laekus ettepanekuid, et võiks olla tagatud mootorsõidukitele avalik juurdepääs ka lõuna suunas. Planeerija on seisukohal, et see vajadus ei ole põhjendatud, sest: *“lõuna suunas on kogu ulatuses tegemist eramaadega ja distantid, millest räägitakse, on väga hästi läbitavad nii jalgsi kui ka jalgrattaga ning seda ka seadusandlus lubab, eramaal mööda väljakujunenud radu ja teid on võimalik jalgsi või jalgrattaga liikuda ning selleks ei pea eraomaniku käest luba küsima. Mootorsõidukite sõitmine eramaal ei ole põhjendatud, sest veski või talukoha juurest edasi korralikku teed ei lähe. Avalikuks määramise ettepanek tehti tupikjupile, mille pikkus ei ületa 500 m ning on täiesti optimaalne pikkus, läbimaks seda teekonda jalgsi või jalgrattaga, mis on ka seadusega võimalik. Põltsamaa jõgi jääb inimestele avatuks.”*

Avalikult arutelul tekkis taaskord küsimus tuulegeneraatori osas. V. Tank leidis, et tuleks teha uuring, millega on mõtet inimeste juurde minna. Tuua välja, kui ohtlik on tuulegeneraator tervisele ning mis hakkab loodusega toimuma. Planeeringu koostaja A. Lindemann vastas, et: *„tegelikult on tuulegeneraatori teemat planeeringu käigus oluliselt külale soodsamaks muudetud. Esimene ettepanek oli rajada tuulegeneraator vahetult planeeritavate kalakasvatushoonete kõrvale, tarbimiskohtadele lähemal ja energiakaod väiksemad. Samuti oleks antud kohal maastik avatum. KSH aruande eelnõu jõudis aga tulemuseni, et antud asukohta ei ole võimalik tuulegeneraatorit rajada, sest mõjud ümberkaudsetele inimestele – hoonetele on liiga suured ning seetõttu muudeti tuulegeneraatori asukoht kaugemale, kus häiringud jäävad kõik piirnormidesse ja kõik vajalikud piirmäärad on edukalt täidetud. Seega on tuulegeneraatori teemat analüüsitud ning asukoht ei ole valitud suvaliselt. KSH aruandes on toodud välja, et kui valitakse välja konkreetne tuulegeneraatori tüüp, tuleb läbi viia kõik analüüsid ja uuringud, mis selgitavad välja selle konkreetse tuulegeneraatori tüübi mõjud antud asukohas. Hetkel on modelleeritud standardtuulegeneraatori projekti peale, kus on standardkõrgused ja -helimudelid. Tehnoloogia aga areneb iga päevaga, tuulegeneraatorid lähevad järjest vaiksemaks ja mugavamaks. Ei ole teada, millal tuulegeneraatorit ehitama hakatakse ja milline tüüp täpselt tuleb, kuid see pärast ongi küla inimeste kaitseks ja rahuks detailplaneeringusse ja KSH aruandesse tingimused sisse kirjutatud, et tüübi valimisel tuleb läbi viia täiendavad uuringud ning hiljem monitoorida.“*

Avaliku juurdepääsu teemal esitas M. Labidas ettepaneku tagada mootorsõidukiga juurdepääs vāravateni. Pajusi vallavanem Reet Alev leidis, et antud vārav, millest jutt käib, jääb planeeringualast välja, Pajusi valda ning seda paraku reguleerida ei saa. Samuti ütles Reet Alev, *et kalapääsul on vārav ees ja seda Veski kinnistu omaniku soovil. Kalapääs on kalade kaitsemiseks, mitte püüdmiseks ja sinna ei peaks masinatega saama, vaid pigem jalgsi. Teisel pool jõge on võimalik parkida.* Margus Lääts, Koigi Vallavolikogu liige, tegi ettepaneku seada tagapoolt asuvate kinnistute jaoks siiski teele servituut või määrata avalikuks teeks. Samas leidis, et inimesed, kes käivad jõe ääres kalastamas, jalutamas vm, ei pea saama ligi autodega, vaid saavad jätta auto lähedalasuvale parkimisplatsile ning minna edasi jalgsi. Kaido Krause, Koigi Vallavalitsuse maa- ja ehitusspetsialist ütles, et Koigi Vallavalitsusele esitati ühine ettepanek määrata kõnealune Rutikvere mõisa kinnistut läbiv eratee avalikuks kasutamiseks. Kogukonna ettepanekuga kindlasti arvestatakse. Andres Lindemann pööras aga tähelepanu sellele, et kui soovitakse tupikteed hakata määrama avalikuks teeks, siis igal teel on omad normid. Tee tuleks teha laiemaks, Päästeameti nõuetest tuleneb, et tupikteedel, mis on pikemad kui 200 m, peab olema tagasipöördeplats. Teel saab liikuda jalgsi, rattaga, hobusega. A. Lindemann leiab, et miks peaks niigi tundlikku Põltsamaa jõe kaitsevööndisse või piiranguvööndisse lubama täiendavalt autosid, kust võib tilkuda õli, võib pehmesse pinnasesse kinni jääda ja tekitada reostust. Veski ja Jõeste kinnistute osas on olemas eraldi kokkulepped, sest igal kinnistuomanikul peab olema juurdepääs oma kinnistule. J. Krempel leidis antud tee osas, et kellelgi Rutikvere külast ega kaugemalt pole seal kinnistuid, kuhu oleks hädapäraselt vaja minna. Kalamehed saavad kõndida jala ja sõita jalgrattaga. Samuti tõi ta välja Pajusi vallavanema öeldu, et parkla ja pääs on olemas teiselpool jõge. Arendaja Veiko Saluste ütles, et tee on suhteliselt kitsas, ühel pool jõgi, teisel pool kraav. Kui keegi pargib auto keset teed, siis tõenäoliselt ei saa Jõeste kinnistu omanik mööda. Kes tahab parkida, siis parkimisplats on olemas

teisel pool teed, küla kivi juures, kuhu enamuse kala- ja jahimehi ka pargivad. M. Labidas ütles, et pärast seda, kui kalakasvatus tekkis, on tema kaevuvesi rikutud, pruuniks muutunud. Andres Lindemann vastas, et antud piirkonnas ongi rauarikas vesi ning seisnud ja rauarikas vesi selliseid omadusi ka omab. Küll aga vajab antud teema eraldi uurimist. Kui tuleb mingisugust mõjutust, mida on võimalik otseselt seostada kalakasvatusega, on võimalik alustada läbirääkimine tekitatud kahju hüvitamiseks. Samuti nähakse KSH aruandes ette, et kui vett hakatakse rohkem välja pumpama, siis tuleb hakata mõõtma ka selle mõju (KSH aruanne lk 23).

Avalikul arutelul jäid üles parkimiskohtade, tee servituudi ja avaliku kasutamise ning põhjavee kasutamise teemad.

24.03.2016 andis Koigi Vallavalitsus ajalehes Järva Teataja teada Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu avaliku väljapaneku ja arutelu tulemustest.

30.03.2016 esitasid 11 Rutikvere külaelanikku Koigi Vallavolikogule vaide, milles paluvad tuulegeneraatori detailplaneeringust välja võtta ning tõid argumentidena välja, et: „KSH ei ole mittemingisugune uuring, keegi ei tea, mida toob kaasa tuulegeneraatori paigaldamine elanike tervisele ja ökosüsteemile. Ei Keskkonnaametil, Terviseametil ega arendajal pole õigust katsetada elanike peal tuulegeneraatorist tulenevaid mõjusid. Lisaks pole saadud ühtegi konkreetset vastust tuulegeneraatori paigaldamisega kaasnevate uuringute ja mõjude osas.“ Koigi Vallavalitsus esitas 08.04.2016 vastuskirja nr 7-1/24, milles leidis, et vaie on õigus esitada Koigi Vallavolikogu otsuse peale, millega kehtestatakse/jäetakse kehtestamata Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneering. Nimetatud haldusakti volikogu poolt vastu võetud ei ole, seega ei ole ka haldusakti, millele saaks vaide esitada. Eeltoodu alusel käsitles Koigi Vallavalitsus saadetud vaidet avaldusena. Detailplaneeringu avalik väljapanek kestis

08.02.-07.03.2016 ning avalik arutelu toimus 11.03.2016. Antud ühisettepanek laekus Koigi Vallavalitsusele 30.03.2016, pärast avaliku väljapaneku ja arutelu lõppemise tähtaeg, millest tulenevalt ei ole võimalik ühisettepanekuga arvestada. Ettepanek tuulegeneraatori ehitusega seondud detailplaneeringust välja võtta oleks tulnud esitada planeerimisest (kehtinud 30.06.2015) järgi detailplaneeringu avaliku väljapaneku ajal, või hiljemalt avaliku arutelu koosolekul. KSH dokument on oluline osa detailplaneeringu lõplikuks kehtestamiseks. Keskkonnamõju hindab või hindamist juhhib füüsiline isik, kellel on keskkonnamõju hindamise litsents, või juriidiline isik asjakohase litsentsiga töötaja kaudu. Keskkonnamõju hindamise litsentsi annab Keskkonnaministeerium. Pärast KSH aruande valmimist toimub avalikustamine ja avalik arutelu, mille raames on kõigil võimalik esitada programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid.

14.04.2016 edastas planeeringu koostaja A. Lindemann kommentaarid Rutikvere elanike poolt esitatud vaiale/avaldustele. Ettepaneku osas, mis puudutas Rutikvere mõisa kinnistut läbiva eratee määramiseks avalikuks kasutamiseks, ollakse seisukohal, et juurdepääsu tagamine ligipääsuks Põltsamaa jõe on olemas lähtuvalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 33 lõikele 3. Eeltoodud seaduse lõike kohaselt ei või omanik keelata eratee ega raja kasutamist jalgsi, jalgrattaga ega muul sellesarnasel viisil liikumiseks, kui kasutus põhineb väljakujunenud taval ega ole talle koormav. Eratee või raja kasutamise liigset koormavust eeldatakse õuemaal asuva eratee või raja korral, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Tulenevalt eelnevast leiab planeeringu koostaja, et ei ole mõistlik alale sätestada täiendavaid juriidilisi kitsendusi, kuna taotluses toodud vajadus on olemasoleva seadusega juba tagatud. Avalikul arutelul tõstatunud sõiduautode parkimise küsimuse osas on arendaja nõus olulisel määral vastu tulema ning lubama seda planeeringuala vahetus läheduses Kopli kinnistu loodeosas, kus oht loodusele ja majandustegevusele on oluliselt madalam. Pöördumisele, mis laekus 30.03.2016 ja puudutas KSH-d ja sellega seonduvat vastas planeeringu koostaja, et keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 31¹ alusel on keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärgid: 1) arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ja kehtestamisel; 2) tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse; 3) edendada säästvat arengut. Konkreetsemaid vastuseid tuulegeneraatorit puudutava kohta on

võimalik anda KSH aruande eelnõu avalikustamise protsessi jooksul vastava ala spetsialistide poolt. Tulenevalt eelnevast ja võttes arvesse planeerimisseaduse § 137 leiab planeeringu koostaja, et detailplaneeringu kohta laekunud ettepanekud on lahendatud olemasoleva õigusruumi raamistikus ning lisakokkulepped (parkimise võimaldamise osas) lahendatavad väljaspool detailplaneeringut kohaliku omavalitsuse ja arendaja vaheliste kokkulepete alusel. Tulenevalt eelnevast ei olnud planeeringu koostaja seisukohalt vajalik detailplaneeringu põhilahendust muuta.

09.05.2016 edastas arendaja Veiko Saluste Koigi vallavanemale ja vallavolikogule Rutikvere detailplaneeringu teemalise hea tahte avalduse (dokumendiregistris nr 7-1/28), milles ta selgitas detailplaneeringuga seoses tekkinud küsimustega oma seisukohti Põltsamaa jõe kaldal asuva tee osas on arendajal sõlmitud lepingud H. Rammo ja Veski kinnistu omanikega. Arendaja on nõus potentsiaalse servituudi ala kandmisega detailplaneeringu kaardile. Kellelgi ei keelata ega takistata jalgrataste ja jalgsi liikumist Põltsamaa jõe kaldal oleval teel. Autode parkimine ja parkla ehitamine Põltsamaa jõe kõrvale ei tundu mõistlik. Jõe juurde tulnud inimesed võivad parkida autosid küla kivi juurde, rajatava busside ümberpööramise platsile. Põhjavee küsimus: avalduse kirjutamise hetkel kasutati põhjavett 3 kuupmeetrit tunnis. Detailplaneeringu realiseerimise korral tõuseb tarbimise maht kolm kord st 9 kuupmeetri tunnis, mis spetsialistide väidetele ei mõjuta kaevude veetaset. Arendaja kaevud on küla kõige madalamad, sest vesi võetakse esimesest horisondist, kus raua sisaldus kõige väiksem ja põhjavee horisondi alanemise korral jääksid arendaja kaevud esimesena kuivale. Tuulegeneraatori teemal leiab arendaja, et on hädavajalik vähendada sõltuvust fossiilsetest kütustest. Seetõttu on juba rajatud 30 kW ulatuses päikesepaneele, mis kahjuks aga ei anna talvel energiat. Tuulegeneraatori rajamisel soovitakse välja ehitada koostöös vallaga Rutikvere tänavavalgustus. Avalduse kirjutamise ajal ehitati Apteegi kinnistule hoonet ning enne talve tulekut sooviti saada hoonesse küte. Arendaja palus võimaluse korral anda soojuspumba soojakaevudele ehitusluba. Koigi Vallavalitsus vastas arendaja avaldusele 19.05.2016 kirjaga nr 7-1/29, milles toob välja, et Koigi Vallavolikogu arutas ettepanekuid 12.05.2016 toimunud istungil ning arvestab nendega edaspidises detailplaneeringu menetluses. Koigi Vallavalitsus palus seada notariaalsed servituudi seadmise lepingud Rutikvere Jõe ja Veski kinnistutega ning lisada vastav selgitus detailplaneeringu seletuskirja ja põhijoonisele (detailplaneeringu seletuskirjas lk 11 punkt 3.3.4 Juurdepääsud teistele kinnistutele ning lk 20), samuti palub vallavalitsus kirjeldada detailplaneeringu seletuskirjas autode parkimise võimalust Kopli kinnistul. Koigi Vallavolikogu on seisukohal, et taotletud soojakaevude ehitusluba ei ole võimalik väljastada enne detailplaneeringu kehtestamist.

13.09.2016 edastas Koigi Vallavalitsus kirjaga nr 7-1/37 teate kõigile puudutatud isikutele Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu avalikustamisest koos keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandega. KSH aruande eelnõu ja detailplaneeringu avalik väljapanek kestis 03.10.-31.10.2016, avalik arutelu toimus 10.11.2016 Koigi vallas Päinurme raamatukogus. 13.09.2016 avaldas Koigi Vallavalitsus Ametlikud Teadaanded lehel Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning lähiala detailplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande avalikustamise teate. 15.09.2016 andis Koigi Vallavalitsus ajalehes Järva Teataja teada detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalikustamisest.

Terviseamet on oma 28.09.2016 saadetud kirjas nr 9.3-4/6313 toonud välja, et tuulegeneraatori osas tuleb teha detailsem mürahindamine ja müraleviku modelleerimine enne tuulegeneraatori paigaldamist, kui on selgunud tuulegeneraatori parameetrid. Tuulegeneraatori valikul ja müra mõju hindamisel tuleb arvestada halvima olukorraga (tuule suund, öise taustmüra puudumine jne). Uute hoonete planeerimisel tuleb arvestada, et hoonete tehnoseadmed ei ületaks vastavalt sotsiaalministri 04.03.2002 määruse nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ § 7 lõike 3 punktile 1.2 elamualadel päevasel ajal 50 dB ja öisel ajal 40 dB. Planeeritava alal on puurkaevu sanitaarkaitseala 50 m, alal on majandustegevus keelatud, välja arvatud veehaarderajatiste teenindamine, metsa hooldamine,

heintaimede niitmine ja veeseire. Planeerimisel arvestada asjaoluga, et veehaarde sanitaarkaitsealasse muude tegevuste ja objektide planeerimine on vastuolus veeseaduses sätestatuga. Siseruumides tuleb tagada radooniohutu keskkond, rakendades vajadusel ehituslikke meetmeid vastavalt EVS 840:2009 „Radooniohutu hoone projekteerimine“ toodule. Koigi Vallavalitsus edastas Terviseametile 07.11.2016 vastuskirja nr 7-1/47, milles annab teada, et on tuulegeneraatori teemal Terviseameti seisukohaga nõus ning Terviseameti ülejäänud seisukohtade ja tähelepanekutega on detailplaneeringus (lk 10-11, 19-20) ja KSH aruandes (lk 20-21, 28-30) arvestatud.

Keskkonnaamet andis oma 31.10.2016 kirjaga nr 6-5/16/256-2 teada, et sisulised märkused detailplaneeringule või KSH aruandele puuduvad. Küll aga palub Keskkonnaamet muuta järelvalvaja andmetes Harju-Järva-Rapla regioon Põhja regiooniks (01.10.2016 läks Keskkonnaamet üle uuele juhtimismudelile). Koigi Vallavalitsus teatas 07.11.2016 kirjaga nr 7-1/44, et vajalikud parandused viiakse KSH dokumentatsiooni sisse.

31.10.2016 esitas Koigi Vallavalitsusele vastuväited keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele RaidlaEllex Advokaadibüroo OÜ vandeadvokaat Martin Triipan ja advokaat Kaisa Laidvee. Vastuväidetes tuuakse välja, et on äärmiselt oluline, et oleks kohaselt ja piisavalt hinnatud tuulegeneraatori võimalikud mõjud selle lähedal elavatele inimestele. Eelkõige tuleb tuulegeneraatori puhul silmas pidada müra, vibratsiooni, varjutust ja jäätükkide lendamise võimalikkust. Samuti on toodud välja, et KSH-st ei selgu, millised mürauurinud on läbi viidud ning kuidas on sellised võimsused ja asukohad leitud. Advokaadibüroo leiab, et KSH aruanne ei vasta nõuetele. Vajalikud müra, varjutuse ja vibratsiooni hindamised on jäetud läbi viimata. KSH-s sisalduvad seisukohad tuulegeneraatorite negatiivsete mõjude osas ei ole piisavad. Järeldused on tehtud väga pealiskaudse informatsiooni pinnalt ning olulistest küsimustes on hindamised jäetud teostamata ning viidatud hoopis teiste tuulegeneraatorite mõjude hindamisele. Koigi Vallavalitsus vastas advokaadibüroo kirjale 08.11.2016 kirjaga nr 7-1/48. Vallavalitsus on nõus, et tuulegeneraatori parameetrid vajaksid täpsustamist, mistõttu ei ole võimalik hetkel anda täpset ja selget hinnangut müraleviku ulatuse kohta antud piirkonnas. Analoogsed seisukohad esitas ka Terviseamet oma 28.09.2016 kirjaga nr 9.3-4/6313. Koigi Vallavalitsus on seisukohal, et tuulegeneraatori ehitusega kaasnevad müra, varjutuse ja vibratsiooni hindamised on KSH-s puudulikult kajastatud ning vajavad täiendavat uurimist ja hindamist, mistõttu on võimalik, et tuulegeneraatori püstitamine lükkub edasi niikaua, kuni on selgunud tuulegeneraatori konkreetset andmed ja uuritud on tuulegeneraatorist tulenevaid mõjusid põhjalikumalt. Käesolevaks hetkeks ei ole täpset tuulegeneraatori tüüpi välja valitud ja seetõttu on tuulegeneraatori ehitusega kaasnev müra, varjutuse ja vibratsiooni hindamine KSH-s üldiste uuringute järgi kajastatud ning on täpsuse osas puudulik. Konkreetse tuulegeneraatori väljavalimisel vajavad müra, vibratsioon ning varjutus põhjalikku uurimist ja hindamist.

31.10.2016 esitas V. Tank Koigi Vallavalitsusele detailplaneeringu ja KSH osas järgmised ettepanekud (lisatud on ka Koigi Vallavalitsuse vastused):

1. *Tuulegeneraatori ehitus tuleb detailplaneeringust välja võtta, kuna puuduvad vastavasisulised uuringud! Detailplaneering muudab kehtivat Koigi valla üldplaneeringut ja maakonnaplaneeringut, sellest järelduvalt tuleb teha uuringud.*

Vastus: Vastavalt Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistu ning nende lähiala detailplaneeringule (töö nr 19-2012) on planeeritud tuulegeneraatori rajamine planeeringuala lõunapoolsesse ossa, metsade sisse. Koigi Vallavalitsus on seisukohal, et tuulegeneraatori ehitusega kaasnevad müra, varjutuse ja vibratsiooni hindamised on KSH-s puudulikult kajastatud ning vajavad täiendavat uurimist ja hindamist, mistõttu on võimalik, et tuulegeneraatori püstitamine lükkub edasi niikaua, kuni on selgunud tuulegeneraatori konkreetset andmed ja uuritud on tuulegeneraatorist tulenevaid mõjusid põhjalikumalt. Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistu ning nende lähiala detailplaneering ja KSH aruande eelnõu on koostatud, koostamisel on lähtutud planeerimisseadusest

(kehtis vana planeerimisseadus kuni 30.06.2015), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest.

2. *KSH-st ei loe välja, millal anti uus põhjavee erikasutusluba ja millistele mahtudele, kui ööpäeva tarve ulatub üle 500 m³, siis tuleb teha põhjavee uuringud (seadus nõuab?).*

Vastus: Keskkonnaameti poolt väljastatud põhjavee erikasutusluba nr L.VV/320627 kehtis 28.02.2013-04.07.2016. Koigi Vallavalitsus andis oma 13.09.2016 korraldusega nr 168 nõusoleku Lapavira OÜ-le vee erikasutusloa väljastamiseks tingimusel, et OÜ Lapavira järgib kalakasvatusega seotud ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja kasutamisel kõiki ehitusõiguse ja keskkonnakaitse alaseid nõudeid ning lähtub Eestis kehtivatest seadustest ja normdokumentidest (veeseadus). Keskkonnaamet võttis Lapavira OÜ vee erikasutusloa taotluse menetlusse 08.09.2016 ning taotluse menetlemise aeg on kuni kolm kuud arvates taotluse menetlusse võtmise kuupäevast. Põhjavee kogus detailplaneeringu rakendamisel ei tohi ületada määrat 500 m³ ööpäevas, mis võiks indikeerida, et ümbruskonnas veevarustusega probleeme saaks tekkida ja seega nõuaks eelnevaid ülduuringuid ning kasutamispotentsiaaliga varude kinnitamist. KSH juhib tähelepanu, et vältimaks tulevasi võimalikke spekulatsioone ning tagamaks naabruskonnale kindlust (veeseaduse mõistes), soovib KSH sisse seada iga-aastase veetaseme seire. Vastava seire puhul tuleb mõõta veetaset puurkaevudes enne täiendavat veekasutust ja peale seda kord aastas, esitades andmed kohalikule omavalitsusele ja Keskkonnaametile. Eeltoodule lisaks on Keskkonnaamet kooskõlastanud detailplaneeringu ja kiitnud heaks KSH põhjavee osa.

3. *Keskkonnaameti ettekirjutus on olnud, mis juhtub siis kui kalakasvatus on avariiolekukorras ja on oht põhjaveele? Plaan B kui vesi solgitakse ära.*

Vastus: Esitatud viide Keskkonnaameti ettekirjutuse kohta jääb arusaamatuks, Koigi Vallavalitsusel info ettekirjutuse kohta puudub. Vastavalt veeseaduse § 28 ja § 28¹ ning planeerimisseaduse § 75 on puurkaevudele ette nähtud veehaarde sanitaarkaitseala. Vastavad sanitaarkaitsealad on Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringus kajastatud ning nimetatud alade sisse ei ole ettenähtud kalakasvatusega seotud ehitiste rajamist. Samuti näeb KSH ette, et kalakasvatustes tekkivad tootmisjäätmed külmutatakse värskelt, mis oluliselt vähendab võimalike ohuallikaid. Käitise protsessijäätmete käitlemine peab toimuma kiirelt. Kalasõnniku veeärastus peab toimuma koheselt, kalasõnniku äravedu peab toimuma soovituslikult igapäevaselt, kalasõnniku käitlemisel erituda võivad haisu vältimiseks on nähtud ette heitõhu osoneerimise võimalus. Elektrikatkestuse korral on kalakasvatustes töö toimimine tagatud varugeneraatoriga.

4. *Miks pole kaasatud Rutikvere küla elanikke ehitusprotsessi, keegi otsustab meie eest? Praktiliselt on ju kõik valmis ehitatud ja meie peale kõigega nõus olema. Kas ikka omavalitsusel on õigem meist rulliga üle sõita? Meie pole saanud vallalt vastuseid oma muredele, pigem püütakse seaduste taha peitu pügeda. Vald peab oma kodanikega arutama, aga siin on vastupidi. Jääb küsimus, kas kellelegi on see väga kasulik? Miks ei ole kajastatud meie probleemi kohalikus vallalehes?*

Vastus: Detailplaneering ja KSH algatati Koigi Vallavolikogu 12.04.2012 otsusega nr 16. Informatsiooni Rutikvere külas toimuva kohta on jagatud maakonnalehtedes, kohalikus vallalehes, teavitatud on külarahvast, korraldatud on koosolekuid jne nagu planeerimisseadus seda ette näeb. Kahjuks ei pea väide, et Rutikvere külaelanikke pole ehitusprotsessi kaasatud paika, kuna detailplaneeringu menetlemine on avalik protsess ja kohalikul kogukonnal on õigus kaasa rääkida kogu planeeringu menetlemisprotsessi jooksul, sh avalikud väljapanekud ja avalikud arutelud.

31.10.2016 esitas Mati Labidas Koigi Vallavalitsusele ettepanekud Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute DP ja KSH kohta. Esmalt tõi M. Labidas välja, et tuulegeneraatori ehitus häirib elurütmi ja mõjub tervisele halvasti. Müra, mis tekib, ei vasta normidele, mis on välja toodud. Koigi Vallavalitsus vastas ettepanekutele 07.11.2016 kirjaga nr 7-1/45 tuulegeneraatori ehitamisega seoses, et ehitusega kaasnevat võimalikku mõju elanike tervisele ei oska täpselt keegi hinnata, puuduvad põhjalikud uuringud tuulegeneraatori mõjust inimese tervisele. Tuulegeneraatori ehitusega kaasnevad müra, varjutuse ja vibratsiooni hindamised vajavad KSH-s täiendavat uurimist ja hindamist, mistõttu on võimalik, et tuulegeneraatori püstitamine lükkub edasi nii kaua, kuni on selgunud tuulegeneraatori konkreetset andmed ja uuritud on tuulegeneraatorist tulenevaid mõjusid põhjalikumalt. OÜ Lapavira esindajad ei ole esitanud andmeid valitava tuulegeneraatori tüübi osas,

kuid nad on soovinud siiski tuulegeneraatori asupaiga määratlemist, seepärast teostas KSH läbiviija üldised taustuurinud. Aluseks võeti, et naaberalade õuealadel ei tohi olla ületatud müra piirtase (määrus „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded“) ning eelistada tuleb lahendit, kus õuealade piiride ääres müra tase < 40 dB (määrus „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“). Teiseks märkuseks tõi M. Labidas, et vibratsioon, mis tekib, mõjub kaevuveele. Kui ehitati kalatiikisid, siis vesi muutus kasutuskõlbmatuks. Koigi Vallavalitsus vastas, et antud küsimuse osas ei ole vallavalitsusel tõendeid, et kaevuvesi oleks rikutud kalakasvatuse rajamise tulemusena, samuti puudub informatsioon vibratsiooni kohta. Koigi Vallavalitsus soovib ühendust võtta Terviseametiga, kes võtab kaevust vajalikud veeproovid ja selgitab välja reostusallika.

10.11.2016 toimus Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruande eelnõu ja detailplaneeringu avaliku arutelu koosolek. Koosolekul arutati täpsemalt avalikul väljapanekul laekunud küsimusi ja ettepanekuid. Esmalt M. Labida poolt esitatud ettepanekud tuulegeneraatori teemal. Planeeringu koostaja Andres Lindemann ütles, et: „ehitus on intensiivne, kuid samas lühiaegne. Tuulegeneraator tuuakse tükkidena kohale ning monteeritakse ja püstitatakse tõenäoliselt vähem kui nädalaga. Ei kavandata ka lõhkamistöid. Eelnevalt on mitu korda räägitud, et müra normid on seaduse poolt ette antud ja neid tuleb täita. On olemas Riigikohtu lahendid, kui neid norme ei täideta, tuleb töö seisma panna.“ Kaevuvee osas tõi M. Labidas välja, et: „suvel, kui planeeringualal midagi ei tehtud, oli kaevuvesi väga hea. Kui aga kalakasvatases midagi „müristab“, on vesi järgmisel, ülejärgmisel päeval sogane ja lõhnab.“ KSH koostaja Elar Põldvere leidis, et üheks meetmeks, mis probleemi võiks lahendada, on ehitusaegne seire, mille kohustus tekib ehitajale ehk kalakasvatuse omanikule. Omanik peab jälgima, et kaevuvesi oleks joogikõlblik ja kui seda ei ole, peab tagama selleks perioodiks puhta vee (antud punkt on toodud välja ka detailplaneeringu seletuskirjas lk 18). V. Tanki ettepanekud ja küsimused olid samuti tuulegeneraatori, põhjavee ja põhjavee erikasutusloa kohta. V. Tank tõi arutelul veel välja, et on samuti lugenud kohtulahendeid tuulegeneraatorite kohta ning mitte ükski asutus ega ministeerium ei ole kehtestanud, kui lähedale eluhoonetele võib tuulegeneraatori paigaldada. KSH koostaja Elar Põldvere vastas, et selleks oli kohtulahendites otsene viide Terviseameti seisukohale, et selliseid normatiive ei ole mõistlik rakendada, ehk siis seada mingit kindlat vahemaad, kuna tuulegeneraatorite tehnoloogilised parameetrid on erinevad. E. Põldvere tõi välja kohtulahendi, mis kirjeldas seda, kuidas 2,3 MW tuulegeneraatorite asemel, mis oli planeeritud, rajati 3 MW. Rutikveres räägitakse oluliselt väiksemast tuulegeneraatori võimsusest. See on üks põhjuseid, miks ei ole riik kehtestanud selliseid normatiive. Rutikverre planeeritakse 1 MW tuulegeneraatorit. V. Tank tõi välja RaidlaEllex Advokaadibüroo OÜ vastuväited KHS aruandele. Elar Põldvere vastas, et: „nagu ka arutelu alguses ütles, on metoodiliselt lähenetud viisil, et tuulegeneraatori kohta pole piisavalt andmeid. Järelikult peab ära kontrollima esimesed kontrollparameetrid, mis on öine müratase ja seda on ka joonistel sätestatud ja võimalikud maksimaalsed müratasemed, mis tuulegeneraatoreid üldse saab vaatama hakata. Kui tuulegeneraator on valitud, hakatakse täpsemalt ja detailsemalt kõiki modelleerimisi läbi viima ja ehitusprojektiga normide järgi fikseerima. Täpselt selline lähenemine on ka Terviseameti ja riigi poolt aktsepteeritud. Kui oleks öeldud, et tuulegeneraatori võib paigaldada ilma täiendavaid uuringuid tulevikus tegemata, siis oleksid advokaadi kirjad väljatoodud etteheited täiesti õigustatud. Kuna aga KSH koostaja poolsed ettepanekud sisaldavad seda teadmist, et uuringud tuleb teha, kui tuulegeneraatori tüüp on välja valitud, ei saa nõustuda märkustega, et omavalitsus ja kodanikud on jäänud informatsioonita, mida tulevikus teha.“ V. Tanki avalikul väljapanekul esitatud märkus oli, et tuulegeneraator on vastuolus üldplaneeringuga. Planeeringu koostaja A. Lindemann vastas, et antud detailplaneering on üldplaneeringut muutev ja vastavalt sellele on ka planeeringut menetletud. Madalama astme planeering saab teha ettepaneku üldisema astme planeeringu muutmiseks. Arendaja Veiko Saluste tõi veel välja, et detailplaneering ei anna ehitusluba, vaid on eeldus ehitusloa saamisele. Kui tuulegeneraator on valitud, tuleb võtta ehitusluba. V. Tanki teine küsimus oli seotud vee erikasutusloaga. KSH koostaja Elar Põldvere vastus oli, et ajakohastatud põhjavee erikasutusloa andmed kantakse KSH aruandesse. Kolmas V. Tanki märkus oli seotud kalakasvatuse ja ohuga

põhjaveele. Seoses põhjaveega tegi planeeringu koostaja A. Lindemann ettepaneku lisada planeeringusse veel üks täiendav meede - enne ehitusloa väljastamist tuleb ehitusprojektis anda tegevusplaan vee tagamiseks olukordadeks, kui naaberkaevudes võib vesi ära kaduda või vee kvaliteet halveneb. Ettepanekuga arvestati, vt detailplaneeringu seletuskirjas lk 18.

Lapavira OÜ'le on väljastatud 10.02.2017 vee erikasutusluba nr L.VV/328585 (kehtivus kuni 16.05.2026). Vee erikasutusloaga on antud luba põhjavee võtmiseks rohkem kui 5 kuupmeetrit ööpäevas ja kalakasvatases kasutusel olnud vee juhtimiseks suublasse. Veevõtt kalakasvatuseks toimub pumpamise teel Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumist. Kasutatava vee taotletav maksimaalne kogus on Rutikvere kalakasvatuse pargi puurkaevust kuni 195 kuupmeetrit päevas, kus aastas kasutatav veekogus on kokku 68 250 kuupmeetrit. Keskkonnaregistri ja proovipumpamise andmetel on puurkaevu (katastrinumber 51216) maksimaalne deebit 1,567 liitrit sekundis, mis teeb 135,4 kuupmeetrit ööpäevas, 12 150 kuupmeetrit kvartalis ning 48 600 kuupmeetrit aastas, millest enam Keskkonnaamet ei saa vee võtmist täiendavate proovipumpamisteta lubada. Olmeveeks taotletav vee kogus on Rutikvere kalakasvatuse tootmisvee puurkaevust kuni 5 kuupmeetrit päevas, kus aastas kasutatav veekogus on kokku 1 825 kuupmeetrit. Keskkonnaregistri ja proovipumpamise andmetel on puurkaevu (katastrinumber 51217) maksimaalne deebit 11,1 liitrit sekundis, mis teeb 959,04 kuupmeetrit ööpäevas, millest tulenevalt on taotletud vee kogus olemas. Kompleksiga seondub detailplaneeringu ala naabruses olev (Jõestepõllu kinnistu) ja käiku antud vikerforelli välikasvatus. Vastav välikasvatus toimib vee erikasutusloa nr L.VV/323706 alusel (KSH aruandes on vee erikasutusloaga seonduv teema kajastatud lk 7-8).

Detailplaneeringu seletuskirjas lk 18-19 on toodud välja pinna- ja põhjavee leevendusmeetmed. Maapinnas teostatavatele töödele (nt vundament, tiigid jms) eelnevalt peab võtma arendustegevuse eest vastutava isiku tellimisel veeproovi Öñne (32502:002:0103) kinnistu omaniku poolt näidatavast joogiveevõtukohest. Proovist tuleb määrata vähemalt *Escherichia coli*, *Coli*-laadsed bakterid, ammonium, lõhn, maitse, värvus, hägusus, pH ja elektrijuhtivus (akrediteeritud laboritooriumis, atesteeritud veeproovivõtjat kasutades). Tööde käigus, iga päev (hommikul ja õhtul), määrata visuaalselt joogivee lõhn, maitse, värvus ja hägusus (tulemused tuleb kooskõlastada veeallika omanikuga). Kord kuus tuleb korrata veeproovi võtmist ja analüüsimist (proovide võtmise graafikut olukorra fikseerimiseks tuleb tihendada, kui visuaalne vaatlus näitab veekvaliteedi halvenemist). Tööde lõppemise järgselt tuleb määrata igapäevaselt vee seisundit visuaalselt vähemalt kahe nädala jooksul. Visuaalsed mõõtmised lõpetab veeproovi võtmine ja analüüsimine. Veeproovide tulemustest ja visuaalsetest vaatlustest tuleb informeerida vähemalt igakuiselt ka Järva Vallavalitsust. Visuaalse vaatluse alusel fikseeritud veekvaliteedi halvenemisest tuleb teavitada koheselt nii tööde läbiviijat kui ka Järva Vallavalitsust. Tööd tuleb peatada, kuni on garanteeritud, sh tööde jätkamise ajaks arendustegevusest huvitatud isiku poolt mõjutatud isikule, tasuta joogivesi, mõjutatud isiku poolsete tingimuste järgselt. Tingimuste asjakohasuse üle teeb järelevalvet vähemalt Järva Vallavalitsus. Nimetatud tingimus kehtib ka juhul, kui tööde peatamise järgselt on toimunud veekvaliteedi paranemine, kuid on oht selle taas halvenemiseks tööde jätkamisel. Vähemalt Öñne (32502:002:0103) kinnistu joogiveeallika halvenemise korral peab arendusest huvitatud isik koos Järva Vallavalitsusega kontakteeruma ka puurkaevude kat nr 14636, 14219, 12033 ja 14635 omanikega, fikseerimaks ka nende joogivee asendusvajadust, kasutades vajadusel selleks ka puurkaevude passides toodud veekvaliteedi andmeid jm asjakohaseid võrdlusdokumente (võrdlusmeetodite asjakohasuse üle teeb järelevalvet vähemalt Järva Vallavalitsus).

Enne ehituslubade väljastamist tuleb ehitusprojektis anda tegevusplaan vee tagamiseks, et ehitaja saaks seda koheselt vajaduse tekkimisel jälgida. Tegevusplaanis sätestatakse ka, kuidas ja kui kiiresti vesi tagatakse, tegevuskava kinnitab Järva Vallavalitsus.

Lisaks eelnevale on detailplaneeringu seletuskirjas lk 18-19 toodud välja, et tagamaks naabruskonnale kindlust (mh veeseaduse mõistes), seatakse sisse iga-aastane (minimaalselt 5 a kestusega) veetaseme seire (nt vee erikasutusloa ajakohastamisel). Vastava seire puhul tuleb mõõta

veetaset enne täiendavat veekasutust (üks kord) ja peale seda minimaalselt kord aastas vähemalt suurkaevudes kat numbritega 14636, 14219, 12033 ja 14635 ning katastriüksusel Õnne (32502:002:0103) omaniku määratavast veevõtukohast), esitades saadud andmed ka Järva Vallavalitsusele ja Keskkonnaametile. Eelpoolnimetatud graafikut tuleb tihendada, kui visuaalne vaatlus näitab veetaseme vähenemist, mis segab veetarvitamist. Sellest teavitab seiresse kaasatud kaevu omanik kalakasvatuse haldurit ning ka Järva Vallavalitsust ja Keskkonnaametit. Järgneviks õiguskorras lähtuvaks lahenduseks on kalakasvatuse veevarustuse optimeerimine minimaalse vajaliku tasemeni, soodustamaks seirekaevudes veetaseme taastumist ehk veevõtu võimalikkust ning vahepealsel ajal tuleb tagada arendustegevusest huvitatud isiku poolt mõjutatud isikule tasuta joogivesi, mõjutatud isiku poolsete tingimuste järgselt (tingimuste asjakohasuse üle teeb järelevalvet vähemalt Järva Vallavalitsus). Joogivee tagamise nõue kehtib kuni tavapärase olustiku (määratlemisel on abiks mh varasemad seireandmed ning koostöö vähemalt Järva Vallavalitsuse ja Keskkonnaametiga) taastumiseni või vajadusel püsivate lahendite (nt uute ja sügavamate kaevude rajamine koos veepuhastustehnoloogia tagamisega) loomiseni kalakasvatuse halduri poolt.

RaidlaEllex Advokaadibüroo OÜ poolt saadetud kirja osas vastas KSH koostaja Elar Põldvere lühidalt, et: „KSH läbiviija on metoodiliselt juba algselt informeerinud näiteks Terviseametit, et andmeid tuulegeneraatori kohta on vähe. Sealt edasi on toimunud erinevad kooskõlastused, mille kaudu on leitud metodoloogia sellises olukorras toimimiseks, et kontrollida ära tuulegeneraatori kui sellise planeerimisvõimalikkust sellele maale, arvestades nii looduslikke kui ka sotsiaalseid tingimusi. Määratud on edasiseks tegevuseks suunised, mida tuleb kindlasti järgi, et saada ehitusluba või selle taotlus oleks menetletud normide kohaselt. KSH aruannet täiendatakse detailsemate tekstidega, mida peaks tulevikus ehituslubade menetluses arvestama. Kui täiendused on tehtud, saadetakse vastused kõikidele osapooltele, sealhulgas ka advokaadile, kes esindab teatud maaomanikku.“ KSH aruandes on nimetatud täiendus lk 28-30.

Koigi vallavanem Margo Hussar tõi välja põhiküsimuse, mis on läbi käinud mitmest kirjast: KSH aruandes puudub adekvaatne mürahinnang, inimeste põhimure on, kuidas nad saavad olla kindlad, et aruandes olevad arvutused peavad paika. KSH aruande koostaja Elar Põldvere vastas, et: „täiendavat adekvaatsust tuleb tagada edaspidi, kuna praegu ei ole võimalik modelleerida midagi enam. Antud juhul oli öeldud, et õuemaadel peab olema tagatud 40 dB koos muude kumuleerutvate mõjudega, mida on arvestatud ja sellest tuleb lähtuda, kuna ei ole sisulist infot, mille pealt adekvaatselt paremat öelda. Kui tahetakse täiendavat adekvaatsust, tuleb jõuda nii kaugele, et on täpsed tehnoloogilised projektid, kuid ka Terviseamet on öelnud, et piisab praeguses menetluse staadiumis ka praegustest teadmistest, et minna järgmisesse etappi.“ Planeeringu koostaja Andres Lindemann tõi välja, et kuna on palju teadmatust, siis võiks teadmatuse vähendamiseks panna kohustuse korraldada enne tuulegeneraatori ehitusloa väljastamist üks avalik arutelu. Seda siis, kui on tuulegeneraator välja valitud ning täpsemad uuringud tehtud. Detailplaneeringu seletuskirjas lk 19 on toodud välja, et tuulegeneraatori müratasemest kinnipidamise dokumentatsioon tuleb esitada arvamuse avaldamiseks isikutele (sh kinnistute põhiselt), kelle õigusi või huve võib ehitamine puudutada. KSH aruandes lk 30 on toodud välja, et enne ehitusloa võimaliku menetluse lõpetamist tuleb teha veel ka vähemalt üks avalik arutelu, kaasates kõiki loamenetlusega seotud isikuid, sh naaberkiinnistuid.

Avalikul arutelul jäi üles vaie tuulegeneraatori osas, mis saadeti edasi maavanemale lahendamiseks.

Kuna Eesti Keskkonnaühenduste Koda jäi Koigi Vallavalitsuse poolt 13.09.2016 saadetud teate adressaatide nimekirjast välja, saadeti neile kiri 23.01.2017 nr 7-1/1 Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalikustamine (täiendav teade). Kirjale vastust ei saadetud.

07.03.2017 saatis Koigi Vallavalitsus Keskkonnaametile kirja nr 7-1/6 Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala DP KSH – infokiri avaliku väljapaneku järelduste osas ning KSH aruande edastamine heakskiitmismenetlusse. 06.04.2017 kirjaga nr 6-5/17/3430-4 kiitis Keskkonnaamet detailplaneeringu keskkonnamõju hindamise aruande heaks.

02.03.2017 edastas Koigi Vallavalitsus kirjaga nr 7-1/2 RaidlaEllex Advokaadibüroole ja kirjaga nr 7-1/3 Terviseametile infokirja avaliku väljapaneku järelduste osas.

Detailplaneeringu on kooskõlastanud Elektrilevi OÜ, Eesti Kaitsevägi, Kaitseministeerium, Lennuamet, Veterinaar-ja Toiduamet, Siseministeerium, Põllumajandusamet, Päästeameti Lääne Päästkeskus, Maanteeamet, Järva Maavalitsus, Keskkonnaamet, Veiko Saluste ja Lapavira OÜ.

Koigi Vallavalitsus esitas planeerimisseaduse (kehtis kuni 30.06.2015) § 23 lõike 1 punkti 2 alusel 17.04.2017 kirjaga nr 7-1/19 Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ja lähiala detailplaneeringu Järva maavanemale järelevalve teostamiseks. Järelevalve käigus palus maavanem vallavalitsuselt täiendavaid dokumente ja selgitusi, mis esitati 07.07.2017.

Kuna 10.11.2016 toimunud avalikult arutelul jäi üles vaie tuulegeneraatori osas, toimus 16.08.2017 Järva Maavalitsuses Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning lähiala detailplaneeringu vaide osapoolte suuline ärakuulamine, kuhu olid kutsutud nii Koigi valla esindaja kui ka vaide esitajad, kellest viimased aga kohale ei ilmunud, kuna nende sõnul ei jõudnud kutsed nendeni õigeaegselt. Seejärel palus maavanem vaide esitajatelt ning Koigi Vallavalitsuselt kirjalikult seisukohti vaidega seotud asjaolude ning osapoolte seisukohtade kohta. Vaide esitajad jäid 23.08.2017 kirjas oma seisukohtade juurde, ent tegid ka kompromissettepaneku, mille kohaselt võib tuulegeneraator detailplaneeringusse sisse jääda, kui planeeringusse lisatakse kohustus, mille kohaselt tuleb arendajal enne tuulegeneraatori ehitamist sõlmida 1000 m raadiuses olevate elamute omanikega kirjalik kokkulepe. Koigi Vallavalitsus edastas 01.09.2017 kirjaga maavanemale vastuskirja, milles toob välja, et tuulegeneraatori täpse tüübi selgumisel tuleb tuulegeneraatori asukoht eelnevalt kooskõlastada kohaliku omavalitsuse ja Terviseametiga, kinnitamaks müranormidest kinnipidamist. Detailplaneeringu ja KSH koostamise käigus planeeriti algselt tuulegeneraatorit võimalikul lähedale tarbijale – kalakasvatuse kõrvale. Töö käigus selgus, et antud asukohas ei ole võimalik negatiivseid mõjusid planeeringualast väljapoole jäävatele aladele vältida ja sellest lähtuvalt muudeti tuulegeneraatori asukohta tarbimiskohast ja lähedale jäävatest elamualadest eemale. Detailplaneeringusse on seatud tingimus, et tuulegeneraator ei tohi ületada 103 dB. Ehitusseadustiku kohaselt tuleb tuulegeneraatori püstitamiseks taotleda ehitus- ja kasutusluba. Tuulegeneraatori täpse tüübi selgumisel tuleb selle paigaldamisele eelnevalt ehitusprojekt kooskõlastada kohaliku omavalitsuse, Kaitseministeeriumi ja Terviseametiga, esitades ka dokumentatsiooni, mis kinnitab sätestatud müratasemest kinnipidamist, samuti tuleb vastav dokumentatsioon esitada arvamuse avaldamiseks isikutele, kelle õigusi või huve võib ehitus või ehitamine puudutada (soovitavalt ≤ 40 dB mõjuala sees olevad maaüksused). Koigi vald on seisukohal, et kõiki tingimusi täites on võimalik tuulegeneraator planeeritud asukohale püstitada ning häiringute esinemise võimalikkus senini tehtud tööde alusel on viidud miinimumini.

Järva maavanem kiitis 13.09.2017 kirjaga nr 12-2/17/720-3 detailplaneeringu heaks tingimusel, et detailplaneeringusse viiakse sisse järgmine nõue: enne tuulegeneraatorile ehitusloa andmist tuleb arendajal generaatori püstitamiseks saada kirjalik nõusolek kõikidelt 1000 m raadiusesse jäävate elamute omanikelt. Detailplaneeringust huvitatud isik, OÜ Lapavira volitatud esindaja, esitas vaide Järva maavanema 13.09.2017 kirjas nr 12-2/17/720-3 esitatud tingimuslikule detailplaneeringu kooskõlastusele. Vaide esitaja sisulisest argumentatsioonist lähtudes pidas maavanem vajalikuks oma 13.09.2017 kirjas nr 12-2/17/720-3 esitatud ettepaneku muutmist. Järva maavanema 06.10.2017 korralduses nr 1-1/17/275 on maavanem seisukohal, et 13.09.2017 kirjas nr 12-2/17/720-3 esitatud ettepanekud on Koigi Vallavolikogule soovitusliku iseloomuga ehk mittesiduvad, millest Koigi Vallavalitsus ei pea kohustuslikus korras juhinduma planeeringu kehtestamisel. Vaide esitaja poolt viidatud KSH lk 15 on märgitud, et planeeritud tuulegeneraatorist

kogukõrgusega 145 m ja müra maksimummääraga 103 dB tekkiv müra on elamuteni jõudes seadusandluses kehtestatud normide piires, ehk aluseks võeti mh, et naaberalade õuealadel ei tohi olla ületatud müra piirtase ning eelistada tuleb lahendit, kus õuealade piiride ääres müra tase on kuni 40 dB. Ehkki samast nähtub, et „kuivõrd OÜ Lapavira esindajad ei esitanud andmeid valitava tuulegeneraatori tüübi jms asjakohase osas, kuid nad soovisid siiski tuulegeneraatori asupaiga määratlemist, teostas KSH läbiviija üldised taustuurid“, ehk lähtuti mitte konkreetse tuulegeneraatori parameetritest, vaid hüpoteetilisest eeldusest, on planeeringuga siiski määratud nii tuulegeneraatori lubatud parameetrid kui sellest tulenev maksimaalne lubatud müratase naaberalade õuealade piiridel. Juhul, kui tuulegeneraatori rajamisel on need nõuded täidetud, ei pruugi olla põhjendatud ühe tuulegeneraatori puhul kõigi naaberkinnisasjade omanike nõusoleku saamise nõue, seda enam et nõusolek antaks detailplaneeringu menetlemise ajal samuti nõ „hüpoteetiliselt“ tuulegeneraatorile. Sel juhul ei ole kinnistuomanike kirjalik nõusolek kuidagi suuremaks garantiiks nende huvide kaitsel kui juba detailplaneeringuga kehtestatud tuulegeneraatori parameetrite kohta käivad nõuded. Nõustuda tuleb sellega, et konkreetse rajatava tuulegeneraatori vastavus detailplaneeringu nõuetele selgub alles vastava projekteerimise ja ehitamisega seotud lubade menetlemise ajal, mil on täpselt teada planeeritava tuulegeneraatori andmed. Nii projekteerimistingimuste, ehitusloa kui kasutusloa andmise menetluses tuleb saada tuulegeneraatori rajamiseks mitmeid kooskõlastusi, sh anda võimalus arvamuse avaldamiseks asutusele või isikule, kelle õigusi või huve võib taotletav ehitus või ehitamine puudutada (sh naaberkinnisasjade omanikud, ehitusseadustiku § 31, 42 ja 54). Lisaks ei ole võimalik näiteks ehitusluba anda, kui kavandatav ehitus ei vasta detailplaneeringule (ehitusseadustiku § 44 p 1). Seega võivad detailplaneeringu nõuded planeeritavale tuulegeneraatorile olla piisavaks kaitseks naaberkinnisasjade omanikele, et takistada näiteks müra piirnorme ületava tuulegeneraatori rajamine.

Järva Vallavolikogu leiab, et detailplaneering vastab endise Koigi valla ruumilise arengu eesmärkidele. Koigi valla üldplaneeringus on muuhulgas seatud eesmärgiks välja arendada kaasaegne ning keskkonnasäästlik elu- ja ettevõtlustegevuseks vajalik infrastruktuur. Lisaks on valla üldplaneeringus toodud välja, et olemasoleva maakasutuse muutmise soov peab tulema maaomaniku poolt. Üldplaneeringu muutmiseks põhjendatud vajaduse äratundmisel on Järva Vallavolikogul planeerimismenetlusele omaselt lai kaalutlusruum. Valla arengu põhisuundade ja tingimuste määramine on nüüdse Järva Vallavolikogu otsustuspädevuses ning nõuetekohase menetluse läbiviimisel on vallavolikogu õigustatud varem tehtud otsuseid muutama.

Järva Vallavolikogu on kaalunud põhjalikult detailplaneeringu kehtestamise ja mitte kehtestamise üle. Detailplaneeringust huvitatud isik ehk arendaja soovib olemasolevat kalakasvatust laiendada ning rajada juurde 2 kalakasvatushoonet ja 2 abihoonet. Kalakasvatushoonetesse rajatakse intensiivkalakasvatus, täpsemalt tuurakasvatus, tootmismahuga 60 tonni hoone kohta. Samuti soovitakse rajada kalakasvatushooneid teenindavad biopuhastustiigid. Energia-autonoomsuse seisukohalt on soov rajada tuulegeneraator planeeringuala lõunapoolsesse ossa. Lisaks ehitatakse ala teenindav pinnatee ümber korralikuks sõiduteeks, mis teenindaks kõiki planeeritavaid objekte, samuti rajatakse hoonete juurde parkla. Kalakasvatuse laiendus annab areneva ettevõtte näol väikeasulas võimaluse luua juurde töökohti ning toob vallale kasu maksude näol.

Detailplaneeringuga seoses on jäänud üles vaie tuulegeneraatori planeerimisel, mille osas maavanem andis otsustuse üle kohaliku omavalitsusele. Planeeringu menetlemise protsessis ei esitanud arendaja andmeid valitava tuulegeneraatori tüübi osas, vaid soovis määratleda üleüldiselt tuulegeneraatori asupaika. Seepärast teostas KSH läbiviija üldised taustuurid ning määras ära parameetrid, mida tulevikus valitav tuulegeneraator ei tohi ületada. V. Tank, A. Tõnisson ja M. Labidas on tuulegeneraatori paigaldamise vastu, sest puuduvad uuringud ja müra dokumentatsioon.

Koigi Vallavalitsus ning ka planeeringu ja KSH koostajad on nii kirjades kui ka avalikul arutelul toonud välja, et täpsemad uuringud tulevad siis, kui tuulegeneraatori tüüp on välja valitud.

Detailplaneering on vaid eelduseks, et tuulegeneraatorit võib valitud asukohale rajada, kuid selleks, et tuulegeneraatorit ehitama hakata, tuleb koostada ehitusprojekt ja dokumentatsioon, mis kinnitab müratasemest kinnipidamist. Ehitusprojekt ja dokumentatsioon tuleb kooskõlastada nii Terviseameti kui ka Kaitseministeeriumi, Lennuameti ja Siseministeeriumiga, lisaks tehakse asjasse puutuvate isikutega avalik arutelu, kus on kõigil võimalik avaldada oma arvamust. Ehitusluba tuulegeneraatori rajamiseks antakse siis, kui tuulegeneraator vastab seaduses sätestatud normidele. Ka maavanem tõi oma kirjas välja, et detailplaneeringu nõuded planeeritavale tuulegeneraatorile võivad olla piisavaks kaitseks naaberkinnisasjade omanikele, et takistada näiteks müra piirnorme ületava tuulegeneraatori rajamine. Tuulegeneraator on üks võimalus kasutada elektri tootmiseks taastuenergiat. Järva maakonnaplaneeringus on üheks ruumilise arengu eesmärgiks taastuenergia suurema osakaalu saavutamine energiavarustuses, energiasäästlike meetmete rakendamine ja energiatootmise keskkonnamõju vähendamine. Seega saab väita, et tuulegeneraatori paigaldamine vastab ka maakonnaplaneeringu eesmärgile. Üleüldises plaanis paraneb detailplaneeringuga oluliselt piirkonna väljanägemine, sest endise Rutikvere mõisa park ja kõrvalhooned saavad taastatud ja hooldatud. Samuti loob planeering eelduse jätkusuutliku kogukonna tekkeks ja kasvuks Rutikvere piirkonnas, sest tänu kalakasvatusele lisandub töökohti. Ka Koigi valla üldplaneeringus on seatud eesmärgiks likvideerida või teha korda lagunevad ja varisemisohhtlikud hooned ja rajatised ning soovitakse, et vallas oleks konkurentsivõimeline, keskkonnasõbralik ja kohalikke ressursse väärtustav ettevõtlus. Detailplaneeringu kehtestamisega ei anta koheselt luba tuulegeneraatori paigaldamiseks. Planeering on vaid eelduseks, et valitud asukohale võib rajada teatud parameetritega tuulegeneraatori. Tuulegeneraatori paigaldamisel algab eraldi protsess (ehitusloa menetlus), millesse kaasatakse erinevad ametid ja asjasse puutuvad isikud. Enne paigaldamise otsuse tegemist koostatakse tuulegeneraatori mürahinnang, kus arvestatakse halvimate võimalike oludega (tuule suund, öise taustmüra puudumine jms). Paralleelselt kontrollitakse üle ka muud ohutsoonid (mh varjutus, vibratsioon ning lendosised rajatisest) ning tuuleprognoosid. Enne ehitusloa menetluse lõpetamist tehakse vähemalt üks avalik arutelu, kuhu kaasatakse kõik seotud ja huvitatud isikud, sh naaberkinnistute omanikud. Kui paigaldatav tuulegeneraator peaks kuidagi mõjuma inimestele negatiivselt (nt müra ületab norme või leitakse, et varjutus ja vibratsioon on elanike jaoks püsivalt häiriv), on kohalikul omavalitsusel õigus keelduda ehitusloa andmisest (ehitusseadustiku § 44 punkt 4: ehitusloa andmisest võib keelduda, kui ehitise või ehitamisega kaasneb kinnisasja omanikule või kinnisasjaga piirnevate kinnisasjade omanikele või muudele selle mõjualas olevatele isikutele püsiv negatiivne mõju, mis on üleliia koormav ja mida ei ole võimalik piisavalt vähendada ega leevendada). Detailplaneeringu protsess on kokku kestnud üle kuue aasta. Selle aja jooksul on saadud kooskõlastused vajalikelt riigiasutustelt ja võrguvaldajatelt. Rikutud ei ole vastuväiteid esitanud isikute seadusest tulenevaid õigusi. Arvestatud on erinevate osapoolte arvamustega ning detailplaneeringusse ja KSH aruandesse on viidud sisse vajalikud muudatused. Samuti on maavanem märkinud, et detailplaneeringu menetlemises ei ole olulisi menetlusvigu tehtud ning on järgitud planeerimisseaduses sätestatud menetlusnorme.

29.05.2018 toimus Päinurme külamajas detailplaneeringu kehtestamise eelnõu tutvustamine mõjualasse jäävatele elanikele, arendajale ja planeeringu koostajale. Eelnõu tutvustavale koosolekule olid kohale tulnud arendaja, planeeringu koostaja, kolm planeeringu mõjualasse jäävat kinnistuomanikku, Järva Vallavalitsuse ametnikud. Tutvustati detailplaneeringu menetlusprotsessi ning selgitati eelnõud ja kaalutlusi. Koosolekul ei jäänud detailplaneeringu osas üles ühtegi vaiet, eelnõule ei esitatud vastuväiteid ega eriarvamusi.

Järva Vallavolikogu otsustas 28.06.2018 toimunud istungil katkestada Rutikvere külas Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneeringu kehtestamise otsuse eelnõu lugemise. Volikogu liikmed soovisid tutvuda põhjalikumalt detailplaneeringuga. Samuti sooviti ära kuulata erinevad osapooled – Rutikvere küla elanikud ja planeeringuala arendaja.

10.07.2018 toimus Järva valla Koigi teeninduskeskuses Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ja nende lähiala detailplaneeringu kehtestamise otsuse eelnõu arutelu mõjualasse jäävate

elanikega. Elanikud soovisid, et detailplaneeringu otsuse eelnõusse saaksid kirja pinna- ja põhjavee seirega seonduv ning kehtiva vee erikasutusloa andmed. Järva Vallavalitsus arvestas esitatud ettepanekutega ning eelnõusse on lisatud soovitud täiendused.

15.08.2018 toimunud Järva Vallavolikogu keskkonnakomisjoni koosolekul tegi planeeringu mõjualasse jääva kinnistu omanik V. Tank ettepaneku lisada otsuse selgitavasse osasse vee erikasutusloaga antud veemahud, need on sisse viidud (otsuse lk 17). Koosolekul ei esitatud otsuse eelnõule (sh tuulegeneraatoriga seondvalt) rohkem ettepanekuid ega vastuväiteid.

Järva Vallavolikogu leiab, et detailplaneeringu menetlemine on nõuetekohane ja detailplaneering on valmis kehtestamiseks.

1. Kehtestada Järva vallas Rutikvere külas asuvate Rutikvere mõisa, Apteegi ja Keldri kinnistute ning nende lähiala detailplaneering (juurde lisatud).
2. Järva Vallavalitsusel avaldada teade detailplaneeringu kehtestamisest valla veebilehel, Ametlikes Teadaannetes, ajalehtedes Järva Teataja ja Järva Valla Leht.
3. Järva Vallavalitsusel teavitada detailplaneeringu kehtestamisest puudutatud isikuid ja isikuid, kes tegid detailplaneeringu avaliku väljapaneku käigus kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid, mida planeeringu kehtestamisel ei arvestatud.
4. Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras või vaide Järva Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.
5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Jüri Ellram
Vallavolikogu esimees

